

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XXXIII. De Marcello Ancyrae Episcopo, deque ejus haeresi atque
abdicatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

plurimum adjumenti contulit. Phryges autem in reliquis Provinciis Imperii Romani, eadem perpersi sunt quae alii omnes haeretici, excepta Phrygia & vicinis aliquot Provinciis: in quibus jam inde ab initio & ab ipsis Montani temporibus, multitudine abundarunt, & nunc quoque abundant. Sub idem tempus Eusebius Episcopus Nicomediae & Theognius Nicariae, expositionem fidei ab iis qui Nicariae convenerant promulgatam, scriptis innovare ceperunt. Et aperte quidem caput illud rejicere non audebant, quo Filius Patri consubstantialis asseritur. Norant enim Imperatorem in ea esse sententia. Aliam vero fidei formulam evulgantes, significarunt Orientalibus Episcopis, verba Niceni Concilii additis quibusdam interpretationibus suscepta esse. Qua quidem ex voce atque sententia, prior quaestio quae jam sopita esse videbatur, in disceptationem vocata ac denuo excitata est.

ἐκκλησία Φρύγες δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀπέμεινεν, ὡσαύτως καὶ τοῖς ἄλλοις ὑπέμειναν, πλὴν Φρυγίας, καὶ τῶν ἄλλων ἐξ ἡνίκαι τῶν ἐκκλησιῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ μάλιστα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Νικομηδείας ἐπίσκοπον καὶ θεόγνοιον τὸν Νικομηδείαν ἐγγράφως ἠρέξασκεν ὡσαύτως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων καὶ ἀναφανδὸν μὲν ἐκβάλλειν τὸ ὁμολογῆσαι τὸν υἱὸν, ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἦν ἡδὲ ἰσότητος τῆς οὐσίας ὡσαύτως ἐξέτασαν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπιγραφῶν ἐπὶ ῥηταῖς ἐρμηνείαις καὶ ἀδελφῶν τὰ ὀνόματα τῶν ἐν Νικαίᾳ δογμάτων ἐμήνυσαν τοῖς ἀνατλήσασκεν ἐπισκόποις ἐπιτελεῖν τὴν ἐκκλησίαν, εἰς διαλέξιν περὶ τῆς ἀπορίας ζητήσεως καὶ δόξασα περὶ αὐτῆς, πάλιν ἀνεκινήτο.

CAPUT XXXIII.

Κεφ. λγ.

De Marcello Ancyra Episcopo, deque ejus heresi atque abdicatione.

Περί μαρκέλλου τῆς ἀγκύρας καὶ τῆς αἰρέσεως αὐτοῦ καὶ ἀπορίας.

Eodem tempore Episcopi Constantinopoli congregati, Marcellum quoque Ancyrae in Galatia Episcopum, tanquam auctorem novae doctrinae, qui filium Dei initium ex Maria sumpsisse, & regnum ejus finem habiturum esse diceret, eaque de re librum composuisset, deposuerunt, & Ecclesiam exturbaverunt; & Basilio viro facundia & eruditionis causa celeberrimo, Galatarum Ecclesiam regendam commiserunt. Scripserunt praeterea ad Ecclesiam regionis illius, ut Marcelli librum perquirerent, & exemplaria ejus abolerent: ac si quos ejusdem erroris labe aspersos reperissent, eos ad veram fidem reducerent. Et se quidem integrum ejus librum non subjecisse significarunt, propterea quod esset prolixior: quaedam tamen loca ex illo libro excerpta Epistola sua inseruerunt, ex quibus illum ita sentire convincerent. Quidam tamen aiebant, a Marcello inquirendi gratia ista dicta esse, & ab Eusebiano calumniose ad Imperatorem delata, quasi Marcellus ita asseverasset. Etenim Eusebiano admodum ei infensi erant, eo quod iis quae in Synodo Tyri

EΝ δὲ τῷ τότε καὶ μαρκέλλον ἀγκύρας ἐπίσκοπον τῆς γαλατῶν, ὡς καὶ τὰ δογματῶν εἰσηγήσει, καὶ τὸν υἱὸν τῆς θεογονίας ἐκ μαριᾶς τῆς ἀρχῆς ἐκτελεῖν, καὶ τὸ τέλος ἐξῆν τῆς αὐτῆς βασιλείας, καὶ γραφῶν τῶν ἀδελφῶν συντάξασκεν, οὐκ ἐπιτελεῖ ἐν κωνσταντίνῳ πόλει καθεῖλον, ὅτι ἐκ τῆς οὐσίας ἐξέβαλον καὶ βασιλείῳ, διὸ καὶ ἐπὶ παύσει ἐπὶ ἀπληρῶν ἐπιτροπῆς τῆς ἐπισκοπῆς τῆς γαλατῶν παρθεναίας καὶ ταῖς αὐτοῦ ἐκκλησίαις ἐγράψαν, ἀνατλήσασκεν τὴν μαρκέλλου βίβλον, καὶ ἐξαφανίσασκεν τὰ αὐτῶν φρονήσεις, εἰ τινας ἀδελφῶν ἐκ τῆς ἀγκύρας καὶ διὰ μὴν τὸ πολὺν ἐπιγραφῆς, μὴ τὸ πάνυ ὑπόλαξαι βιβλίον ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐπιτελεῖν τῆς αὐτῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐλεγχον τῶν δόξασκεν αὐτῶν τὰ δὲ ἐπιτελεῖν ὁπρὸς τῶν, ταῦτα ὡς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μαρκέλλου, καὶ ὡς ὁμολογημένα διατέλεσκεν καὶ αὐτῶν βασιλείᾳ τῶν ἀμφὶ τὴν ἐκκλησίαν καθεστῶν ἐπιτροπῶν ἐπιτελεῖται, μὴ τε ἐν τῇ κατὰ Φοινίκην συνόδῳ

σωσεθῆναι τοῖς ἰσὺ ἀνῶν δευθῆσι, μὴ
 τε ἐν ἱεροσολύμοις Ἰηδρεῖω, μὴ τε τῆς
 ἀσισκώσεως τῆς μεγάλης μαρτυρίας μετὰ ἰον-
 πιδί ἀποφυγῆ τῆς πρὸς ἀλλήλους κοινωνίας·
 ἀμέλητοι γὰρ φόνες πρὸς αὐτὴν τῆ βασιλείᾳ,
 καὶ ταῦτα εἰς διαβολῆν προύφερον ὡς καὶ
 ἀπὸ Ἰουδαίων ἰσὺ αὐτῆς, μὴ ἀξιώσασθαι
 τῆν ἀφίερσιν ποιῆσαι τῆ ἐν ἱεροσολύμοις
 κείνῃ οἰκοδομηθέντῃ πρὸς φασίς δὲ γέγονε
 μαρκελίῳ αὐτῆς τῆς γραφῆς, ἀσεβείας τε
 ἐν καππαδοκίᾳ Ἐφισίης, ὅς καὶ πρὸς τῆ
 δόγματι λογος συγγράφων τῆ δρεῖς δὲ
 ἐν συμφορῶν, πρὸς αὐτῶν τὸς πόλεις ἐπε-
 δέωντο, καὶ τοῖς ἐπισκόποις καὶ ταῖς γνωμέ-
 ναις συνόδοις ὡς ἐπίπαι παρεγίνετο ἀνπλε-
 γησθῆναι μαρκελίῳ, ἢ ἐκὼν, ἢ ἔχ' ἔτω
 νόσας, εἰς τῆν παύλιν τῆ Σεμοσάλεως Ἰξε-
 κλιῆς δὲ ὄξιν ἀλλ' ὁ μὲν, τῆ ἐν Σεσοδοῦ συνό-
 δῳ ἔσειον ἰσὺ ἐπισκοπὴν ἀνέληψε, μὴ φρονεῖν
 ὡς ἐλογισάμην.

A decreverant minime consensisset, nec iis
 quæ Hierosolymis de Ario constituta
 fuerant, acquiescisset, nec dedicationi
 magni Martyrii interfuisset, ipsorum sci-
 licet communionem devitans. Deniq;
 scriptis de eodem Marcello literis ad
 Imperatorem, ista quoque criminati
 sunt, quasi & Imperator ipse ab illo
 contumelia affectus fuisset, quippe qui
 basilicæ Hierosolymis constructæ dedi-
 cationem præsentia sua cohonestare de-
 trectasset. Porro scribendi hujus libri
 occasionem Marcello præbuit Asterius
 quidam Sophista è Cappadocia: qui
 cum libros de fide scripsisset cum Arii
 opinione consentientes, civitates cir-
 cumiens, eos recitabat, & unâ cum
 Episcopis singulis fere Conciliis inter-
 erat. Nam dum ei contradicere vult
 Marcellus, sive sua sponte, sive impru-
 dens, neque ita sentiens, in opinionem
 Pauli Samosatensis prolapsus est. Ve-
 rum Marcellus postea in Serdicensi Syno-
 do Episcopatum suum recuperavit,
 cum se nequaquam ita sentire demon-
 stravisset.

Κεφ. λδʹ.

C APUT XXXIV.

Περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ μεγάλου κωνσταντίνου, καὶ ὡς ἔσειον
 βαπτιστῆς ἐτελεύτησε, ταφεῖται ἐν τῇ τῆς τῶν ἀγίων
 ἀποστολῶν.

De obitu Magni Constantini, & quomodo per-
 cepit tandem baptisimi sacramento ex hac vita
 decessit, sepultusque est in basilica Apo-
 stolorum.

Ο Δε βασιλεύς, ἢ δὴ πρῶτον εἰς τὰς
 παύδας καίσαρος ὄνας τῆν δρελίω
 δειλῶν καὶ κωνσταντίνῳ μῆρ καὶ κωνσταντίνῳ
 πρὸς δύσιν ἀπονείμας, κωνσταντίνῳ ὃ τῆ
 πρὸς ἑω̄ μαλακιδεῖς τὸ σῶμα, ὡς ἀν-
 ἡμῶν τοῖς λουτροῖς χρησόμεντῃ, ἤκεν εἰς ἔλε-
 νηκῶν βιθυνῶν χαλεπώτερον δὲ διαλε-
 νῆς, διεκομιδῆ εἰς νικομήδειαν· ἐνθα δὴ
 ἐν πρῶτῳ διάγων, ἐμνήθη τῆν ἱερῶν
 βαπτιστῆν ἐπὶ τούτῳ τε σφόδρα ἠδείς,
 χρεῖν ὁμολογῆ τῷ θεῷ διαθήκην τε
 ποιήσας, τοῖς μὲν παισὶ δεινεῖμε τῆν δρελίω,
 ὡς πρῶτον πρὸς βεῖα δὲ, τῶ μὲν τῆ πρὸς
 ἑτέρῳ ῥώμη, τῶ ὃ τῆ ἐπωνύμῳ αὐτῆ καλα-
 λητῶν, ἔδωκε τῆν διαθήκην τῷ πρὸς ἑ-
 τέρῳ, ὃ ἐπανέτιν ὄντα ἀρεῖς, ἀγαθὸν
 ὃ τῷ βίῳ, παρέδωκε ἀπὸ τελευτῆς κων-
 σταντίνῳ ἢ ἀδελφῆ καὶ ὄρκον προδεῖς, ἐνε-
 τάτω κωνσταντίνῳ δεῖναι ἐπειδὴν ἀφίκη.

IMperator vero, cum iam antea Cæ-
 saribus filiis suis imperium partitus
 esset, & Occidentis quidem partes Con-
 stantino & Constanti attribuisset, Ori-
 entem vero Constantio affecta corporis
 valetudine Helenopolim Bithyniæ per-
 rexit, ut aquis illic suapte natura cali-
 dis uteretur. Sed cum morbus ingra-
 vesceret, Nicomediam deportatus est.
 Ibi in suburbano degens, baptisimi sacra-
 mentalulcepit. Quare mirum in mo-
 dum exhilaratus, gratias egit Deo.
 Condito dehinc testamento, filiis qui-
 dem sicut jam dictum est, imperium di-
 visit. Romæ vero, tam veteri, quam
 juniore, relictis quibusdam privilegiis,
 testamentum tradidit Presbytero illi
 laudatori Arii, quem ut virum bonum
 foror ipsius Constantia moriens ei com-
 mendaverat. Additoque jurejurando
 mandavit, ut simul atque Constantius
 advenisset, testamentum ei redderet.